

„Skok na klasę IV” – adaptacja uczniów klasy IV do pracy w nowym systemie.

A. Tytuł innowacji

„Skok na klasę IV” – adaptacja uczniów klasy IV do pracy w nowym systemie.

B. Autor innowacji:

Elżbieta Śliz - wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym, nauczyciel dyplomowany języka angielskiego, wychowawca klasy. Uczestniczka różnorodnych kursów metodycznych w zakresie nauczania języka angielskiego oraz warsztatów metodycznych dotyczących pracy wychowawczej z dziećmi.

C. Miejsce realizacji

Szkoła Podstawowa im. Józefa Świątoniowskiego w Brzyskiej Woli

D. Termin i zakres realizacji

rok szkolny 2021/2022 – uczniowie klasy IV.

E. Rodzaj innowacji:

Programowa

F. Podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 kwietnia 2002r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły

i placówki (Dz.U. Nr 56 z dnia 15 maja 2002r., poz. 506).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki. (Dz.U. z 2011, nr 176, poz. 1051);

G. Forma zajęć edukacyjnych

Innowacja jest przeznaczona dla uczniów klasy IV. Czas realizacji innowacji obejmuje rok szkolny 2021/2022. Zajęcia innowacyjne odbywać się będą w ramach zajęć z wychowawcą. Niniejsza innowacja ma na celu zaspokojenie potrzeby bezpieczeństwa dzieci. Zaspokojenie tej potrzeby prowadzi do poczucia pewności siebie, własnej wartości, wiary we własne siły, przeświadczenia, że jest się pożytecznym i potrzebnym.

H. Geneza

„Skok na klasę IV” – adaptacja uczniów klasy IV do pracy w nowym systemie.

Przejście uczniów z klasy III do klasy IV i rozpoczęcie nauki na II etapie edukacyjnym to poważna zmiana ich szkolnym życiu. Zmiany organizacyjne, z którymi spotykają się uczniowie u progu klasy czwartej to przede wszystkim zmiana wychowawcy klasy, wprowadzenie systemu lekcyjnego wyznaczonego dzwonekami, konieczność zmiany sal na kolejne lekcje, zmiana w ocenianiu, szybsze tempo pracy, większe obciążenie nauką, która podzielona jest na przedmioty oraz zmiana jednego do tej pory najważniejszego nauczyciela na cały zespół nauczycieli, mających różne osobowości, wymagania i style pracy. Uczniowie kończący I etap edukacyjny mogą mieć zatem trudności wynikające z różnic w organizacji nauczania, ale również wynikające z wcześniejszego rozpoczęcia nauki czy też znaczących różnic programowych pomiędzy obowiązującą w kl. I-III podstawą programową, a nową podstawą programową w klasie IV. Wszystko to powoduje, że między klasą III i IV mamy do czynienia z istotnym „progiem szkolnym”. Dlatego bardzo ważne jest w okresie zmiany etapów edukacyjnych stworzenie przyjaznego klimatu w szkole, na który składają się relacje uczeń – nauczyciel, nauczyciel – rodzice oraz tworzenie dobrego klimatu w grupie rówieśniczej. Nauczyciele powinni dążyć do tego, żeby stworzyć dzieciom jak najlepsze warunki przystosowania się do zmienionej rzeczywistości. Uczniowie wymagają wtedy szczególnej opieki ze strony dorosłych, oczekują otwartej i opiekuńczej postawy pozwalającej bez zbytniego stresu i niepotrzebnych lęków przekroczyć próg między klasą III – nauczaniem zintegrowanym a klasą IV.

I. CELE INNOWACJI:

- ułatwienie uczniom procesu adaptacji do nowej szkolnej rzeczywistości;
- wdrożenie ucznia do procesu kształcenia w II etapie edukacji (nauczanie przedmiotowe);
- obniżenie stresu związanego z rozpoczęciem nauki w klasie IV;
- zwiększenie samodzielności uczniów, przełamanie barier, które stawia przed nimi nieśmiałość, brak poczucia własnej wartości;
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i adaptacji ucznia w klasie i szkole;
- integracja zespołu klasowego;
- kształtowanie u dzieci pozytywnego stosunku do nauki oraz rozwijanie ciekawości;
- wspieranie rodziców w nowej dla rodziny sytuacji;
- włączenie rodziców do współpracy podczas realizacji programu.

J. DZIAŁANIA WYCHOWAWCY KLAS IV (pierwszy tydzień września)

„Skok na klasę IV” – adaptacja uczniów klasy IV do pracy w nowym systemie.

1) W zakresie organizacji pracy:

- a. wprowadzenie podziału na edukacje (przedmioty) – lekcje 45 minutowe, przerwy zgodnie z dzwonekami w szkole;
 - b. zmiana sal lekcyjnych w ciągu dnia, poznanie różnych sal w szkole;
 - c. prowadzenie lekcji w obrębie jednej jednostki lekcyjnej od podania celu do podsumowania (wdrażanie systemu klasowo – lekcyjnego, uczenie się planowania pracy w określonym czasie);
 - d. wprowadzenie zasady prowadzenia zeszytu przedmiotowego;
 - e. wprowadzenie zapisu lekcji w formule stosowanej w klasach IV-VIII (w porozumieniu z nauczycielami klas starszych) – zapisywanie daty, lekcji, tematu, zwrócenie uwagi na marginesy;
 - f. formułowanie i zapisywanie notatki z lekcji, zgodnie z realizowanym tematem zajęć (forma zapisu w porozumieniu z nauczycielami - II etap);
 - g. wprowadzenie indywidualnej metody pracy z tekstem – samodzielna praca uczniów z podręcznikiem;
 - h. usprawnianie tempa czytania i pisania – przepisywanie z tablicy z ograniczonym czasem, wyszukiwanie fragmentów z tekstu;
- 2) W zakresie oceniania – zapoznanie z:
- a. ocenianiem bieżącym dopełnianie oceny opisowej oceną w skali 1-6;
 - b. zasadami ustalonych kryteriów do oceny pracy uczniów;
 - c. stosowaniem sposobów sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów metodami stosowanymi w klasach starszych (np. kartkówki, odpowiedź ustna, itp.).

K DZIAŁANIA WYCHOWAWCY KLAS IV (WRZESIEŃ)

1) W zakresie organizacji pracy:

- a. ustalenie zasad pracy z uczniami i przekazywania informacji;
- b. przedstawienie uczniom nauczycieli uczących w klasie;
- c. zapoznanie uczniów z topografią szkoły, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozmieszczenie sal, w których odbywają się zajęcia dla danej klasy.
- d. przedstawienie planu zajęć lekcyjnych z uwzględnieniem sal lekcyjnych, pomoc uczniom w czytaniu planu lekcji, znalezieniu nowych sal,
- e. zapoznanie uczniów z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania
- f. zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi w szkole, regulaminami pracowni, organizacją pracy na poszczególnych zajęciach edukacyjnych;

„Skok na klasę IV” – adaptacja uczniów klasy IV do pracy w nowym systemie.

g. przedstawienie zasad funkcjonowania szkoły (biblioteka, świetlica, stołówka, szatnia).

h. pomoc uczniom w zrozumieniu wymagań i przyzwyczajęń nowych nauczycieli.

2) W zakresie współpracy z nauczycielami I etapu edukacyjnego i specjalistami:

a. spotkanie wychowawcy klasy III z wychowawcą klasy IV, przekazanie nowemu wychowawcy najistotniejszych informacji o osiągnięciach, trudnościach, potrzebach uczniów oraz dokumentacji klasy, w tym portfolio uczniów i dokumentacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej;

b. zapoznanie z dokumentacją psychologiczno – pedagogiczną uczniów;

c. zapoznanie z ocenami opisowymi uczniów.

d. objęcie uczniów okresem adaptacyjnym w klasie IV przez miesiąc wrzesień.

3) W zakresie spraw wychowawczych:

a. poznanie mocnych i słabych stron uczniów;

b. wybór samorządu klasowego i określenie jego zadań;

c. obserwacja zmian w zespole, pozycji uczniów w klasie;

d. przydział dodatkowych funkcji w klasie;

e. omówienie praw i obowiązków ucznia;

f. rozmowy z uczniami, znalezienie czasu na „wygadanie się”, rozluźnienie atmosfery;

g. pozwalanie uczniom na chwalenie się swoimi sukcesami, ale też na pożalenie się;

4) W zakresie pracy w grupie:

a. określenie zasad - które sprawdziły się w klasach I-III, a które nie

b. ustalenie kodeksu, kontraktu klasowego (bez NIE)

c. wprowadzenie i posługiwanie się zasadami bez zwracania uwagi, poinformowanie pozostałych nauczycieli o tych zasadach;

d. organizacja zajęć integrujących grupę prowadzonych przez wychowawcę i pedagoga szkolnego;

e. uczenie komunikowania swoich potrzeb oraz porozumiewania się z otoczeniem;

f. budowanie relacji wzajemnej życzliwości, poszanowania i zaufania;

g. ustalenie planu pracy wychowawczej w klasie IV, uwzględniającego następujące obszary:

- kształtowanie umiejętności pracy w zespole;
- rozwijanie poczucia własnej wartości;
- kształtowanie umiejętności porozumiewania się z innymi (równieżnikami, dorosłymi);
- radzenie sobie ze stresem;

„Skok na klasę IV” – adaptacja uczniów klasy IV do pracy w nowym systemie.

- kształtowanie inteligencji emocjonalnej; h. zapoznanie uczniów z planem pracy wychowawczej w klasie IV.

L DZIAŁANIA NAUCZYCIELI PRZEDMIOTÓW, UCZĄCYCH W KLASACH IV

1) W zakresie współpracy z wychowawcą klasy IV, nauczycielami I etapu edukacyjnego oraz specjalistami:

- a. spotkanie nauczyciel – nauczyciel – przekazanie najistotniejszych informacji dotyczących klasy i zrealizowanego materiału;
- b. spotkanie wychowawca klasy IV – nauczyciele – przekazanie zasad panujących w zespole;
- c. zapoznanie z dokumentacją psychologiczno – pedagogiczną.

2) W zakresie pracy na lekcji:

- a. stosowanie tzw. „okresu ochronnego” dla uczniów klas IV, wrzesień miesiącem bez negatywnych ocen - przyzwyczajanie uczniów do innych zasad pracy, oceniania i oczekiwań poszczególnych nauczycieli;
- b. zapoznanie uczniów z wymaganiami edukacyjnymi;
- c. indywidualizacja procesu nauczania (dostosowywanie metod i form pracy dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych);
- d. przestrzeganie higieny pracy na zajęciach lekcyjnych oraz ustalonych zasad;
- e. zaangażowanie uczniów na lekcji;
- f. prowokowanie do poszukiwania celu i użyteczności pracy na lekcji „Dlaczego? Jak myślicie po co się tego uczymy? Do czego nam się przydadzą te informacje?”
- g. zaciekawianie uczniów swoim przedmiotem, poznanie i rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów;
- h. zaktywizowanie uczniów do udziału w zajęciach pozalekcyjnych i konkursach;
- i. odnoszenie się do treści poznanych w klasach I-III;
- j. pozwalanie na prezentację wiedzy spoza szkoły, z innych przedmiotów;
- k. upewnianie się czy uczniowie rozumieją polecenia, nowe treści, język przedmiotu;
 - l. pokazanie jak korzystać z podręcznika, ćwiczeń – zachęcanie do samodzielnej nauki;
- m. dostosowanie notatek do możliwości uczniów;
- n. rozmawianie o tym czego wymagamy, jakiej pomocy udzielamy, co jest ważne;
- o. w sytuacjach problemowych zawarcie kontraktu nauczyciel – uczeń;
- p. budowanie relacji wzajemnej życzliwości, poszanowania i zaufania.

3) W zakresie poprawy koncentracji:

- a. uczniowie mają wpływ na sposób uczenia się, prezentacji wiedzy – uczenie przez działanie;
- b. pobudzanie pozytywnych emocji;

„Skok na klasę IV” – adaptacja uczniów klasy IV do pracy w nowym systemie.

- c. uczenie wyciszenia i skupienia na zajęciach; d. pokazanie różnych technik notowania, charakterystycznych dla przedmiotu;
- e. dostosowanie tempa pracy do możliwości uczniów(praca w parach, zespołach, zmienność elementów, mniej przepisywania);
- f. ograniczenie bodźców rozpraszających;
- g. uczenie uważnego słuchania;
- h. stwarzanie atmosfery bezpieczeństwa emocjonalnego;
- i. stosowanie komunikatów podtrzymujących uwagę;
- j. prowokowanie do aktywnego spostrzegania;
- k. wysyłanie pozytywnych komunikatów;
- l. dbanie, aby materiał zawierał nowości, ciekawostki; m. akcentowanie ważnych i istotnych kwestii.

M DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW:

- 1. Spotkanie informacyjno-edukacyjne dla rodziców klasy IV na początku roku szkolnego, zapoznanie rodziców z programem adaptacyjnym dla uczniów kl. IV:
 - a. przypomnienie działań nauczycieli kl. III;
 - b. przedstawienie zespołu nauczycielskiego dla danej klasy;
 - c. przedstawienie planu wychowawczego klasy;
 - d. przedstawienie działań wychowawcy i nauczycieli przedmiotów.;
 - e. zapoznanie rodziców z ofertą szkoły.
- 3. Pedagogizacja: psycholog lub pedagog omawia trudności adaptacyjne, które mogą wystąpić u dzieci w tym wieku oraz specyfikę i warunki nauki w klasie czwartej, przedstawia możliwości poszukiwania pomocy w razie wystąpienia trudności.
- 4. Organizacja zebrań i dni otwartych dla rodziców.
- 5. Współpraca z rodzicami, włączenie rodziców w organizację imprez klasowych.

N PRZEWIDYWANE EFEKTY:

- a. uczeń:
 - czuje się bezpiecznie w szkole;
 - wie, jak radzić sobie ze stresem;
 - potrafi zgodnie współpracować w zespole;
 - szanuje nauczycieli i kolegów w klasie, nie ma uprzedzeń do innych.;
 - jest akceptowany, wie, co świadczy o jego wyjątkowości;
- b. rodzic

„Skok na klasę IV” – adaptacja uczniów klasy IV do pracy w nowym systemie.

- ma poczucie, że jego dziecko jest bezpieczne w szkole;
- współpracuje z nauczycielem;
- czynnie uczestniczy w życiu klasowym.

O. EWALUACJA

Ewaluacja programu dokonana będzie na podstawie:

- obserwacji zespołu klasowego przez wychowawców klas, nauczycieli przedmiotów, specjalistów, pracowników niepedagogicznych;
- rozmów z rodzicami.